

TELEMEDITSINA VA UNING TIBBIYOTDAGI O'RNI

Qurbonov Jaloliddin Odilovich

Anotatsiya: *Teleditsina — bu axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda tibbiy xizmat ko'rsatish usulidir. U masofaviy konsultatsiya, diagnostika va davolash imkonini berib, bemor va shifokor o'rtasidagi masofaviy aloqani ta'minlaydi. Ushbu maqolada teleditsinaning asosiy afzalliklari, qo'llanilish sohalari, mavjud muammolar va kelajak istiqbollari tahlil qilinadi.*

ASOSIY QISM KIRISH

So'nggi yillarda tibbiyotda texnologiyalarning rivojlanishi teleditsina sohasiga katta imkoniyatlar yaratdi. Internet va mobil qurilmalar orqali masofadan turib konsultatsiya olish imkoniyati, ayniqsa, pandemiya davrida ahamiyatli bo'ldi.

2. Teleditsinaning asosiy afzalliklari

- Masofaviy yordam: Bemorlar shifokorga yetib borolmaydigan holatlarda onlayn maslahat olish imkoniga ega bo'ladi.

- Vaqt va mablag' tejallishi: Sayohat va kutish vaqtining kamayishi.

- Tezkor maslahat: Favqulodda vaziyatlarda tezkor tibbiy maslahat olish.

3. Qo'llanilish sohalari

- Masofaviy kardiologiya, radiologiya, dermatologiya va psixiatriya xizmatlari.

- Surunkali kasalliklarni monitoring qilish.

- Reabilitatsiya davrida masofaviy nazorat.

4. Muammolar va cheklovlar

- Internet sifati va texnik vositalar yetishmasligi.

- Maxfiylik va ma'lumotlarni himoya qilish masalalari.

- Huquqiy me'yorlarning yetarli darajada rivojlanmaganligi.

5. Kelajak istiqbollari

Kelajakda teleditsina sun'iy intellekt, IoT va 5G texnologiyalari bilan uyg'unlashib, yanada tezkor va aniq tibbiy xizmatlar ko'rsatishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: teleditsina, masofaviy tibbiyot, onlayn diagnostika, tibbiy texnologiyalar, sog'liqni saqlash, internet tibbiyoti.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Sood, S., et al. (2007). What is telemedicine? A collection of 104 peer-reviewed perspectives and theoretical underpinnings. *Telemedicine and e-Health*, 13(5), 573–590.

2. Dorsey, E. R., & Topol, E. J. (2020). Telemedicine 2020 and the next decade. *The Lancet*, 395(10227), 859.

3. World Health Organization. (2010). *Telemedicine: Opportunities and developments in Member States*. WHO Press.

4. Wootton, R. (2001). Recent advances: Telemedicine. *BMJ*, 323(7312), 557–560.

5. Bashshur, R., Shannon, G., & Krupinski, E. (2013). The empirical foundations of telemedicine interventions in primary care. *Telemedicine and e-Health*, 19(5), 323–332